

Forsvar for norsk forskningspråk

Michael 2025; 25: 94–95

doi: 105617/*michael*.12178

– *Vi kan ikke tillate at internasjonaliseringen skjer på en sann måte at det blir en trussel mot språket vårt, sa statsråd Oddmund Hoel på et seminar som Norsk tidsskriftforening arrangerte 28.1.2025.*

”Hvorfor trenger vi vitenskapelige tidsskrifter på norsk?” var tittelen på bolken der statsråden innledet. Med bakgrunn som professor i historie og tidligere redaktør for tidsskriftet *Heimen* var han klar i sin tale. Vi må kunne diskutere faglige spørsmål på morsmålet både i akademia, i vitenskapelige fora og i samfunnet ellers, sa han.

– Det er ikke et problem i seg selv at mange norske forskere publiserer på engelsk, men internasjonaliseringen må gjennomføres på en måte som ikke går ut over de grunnleggende behovene vi har i samfunnet. Vi kan ikke la språket forvitte og miste plass, heller ikke akademia, og kanskje særlig ikke der, fordi det legger så viktige premisser for språkbruken ellers i samfunnet, sa Hoel.

Han minnet om at å verne og utvikle norsk fagspråk er en del av samfunnsoppdraget til norske universiteter og høyskoler. Vi må sammen gjøre grep for å redde norsk fagspråk og norsk språk, fremholdt han.

Statsråden fortalte at sentrale folk i universitets- og høyskolesektoren har sagt at framgangen for engelsk og tilbakegangen for norsk i stor grad er skjedd uten at vi har vært særlig bevisst og oppmerksom på utviklingen. Plutselig våknet vi opp og så hvordan stoda faktisk var, sa Hoel.

Hoel la vekt på den viktige rollen som norskspråklige tidsskrifter spiller. Regjeringen har derfor styrket en støtteordning til norske humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrift til 12 millioner kroner i 2024. Det er veldig sannsynlig at denne støtteordningen kan styrkes og utvikles videre, for eksempel med utvidelse til andre fagområder, sa Hoel.

*Forsknings- og høyere
utdanningsminister
Oddmund Hoel (Senterpartiet)
og Språkrådets direktør
Åse Wetås holdt innlegg på
Tidsskriftforeningens seminar.
(Foto: Øivind Larsen)*

En annen grunn til at vi skal holde oss med norske tidsskrifter er at det finnes en del forskningstema og forskningsperspektiver som er typisk for norsk kultur og historie, og disse områdene kan vi ikke forvente at andre tar seg av for oss. Det må vi gjøre selv. Dette kommer i tillegg til den språkpolitiske rollen. Igjen handler det om identitet, samkjensle og at norsk skal være et slitesterkt bruksspråk for enhver sammenheng, sa en engasjert statsråd.

– Vern og utvikling av morsmål er ikke spesielt for oss eller noe som en enkelt nasjon bør sitte med alene. Det er et internasjonalt spørsmål som handler om hvordan vi kommuniserer i en tid med sterk internasjonalisering. En lang rekke andre land gjør sine tiltak for å styrke sine nasjonale fagspråk, avsluttet Hoel.

Nylig besluttet Det medisinske fakultet i Oslo å avvise to doktoravhandlinger med artikler publisert i Tidsskrift for Den norske legeforening. Dette ble et sentralt tema på seminaret. Jan G. Bjålie, prodekan for forskning og innovasjon ved UiO, fortalte at de hadde omgjort disse beslutningene, og inviterte til konstruktiv dialog om norsk språk i medisinsk forskning.

Hele seminaret kan ses på Tidsskriftforeningens Youtube-kanal (1). Det hadde tre bolker som hver kunne vært verdt et eget seminar.

Litteratur

1. Vitenskapelig tidsskriftdag. Tidsskriftforeningen. <https://www.youtube.com/watch?v=JTA5tuRI7EA> (29.1.2025).

Øivind Larsen

oivind.larsen@medisin.uio.no

Øivind Larsen er professor emeritus i medisinsk historie ved Universitetet i Oslo og redaktør av Michael.